

BIS-NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- **Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 betreffende het onderhoud en het nazicht van centrale stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen of voor de aanmaak van warm verbruikswater, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, en het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft diverse bepalingen inzake energie**
 - **Definitieve goedkeuring na adviesvraag aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State**

Samenvatting

Er wordt een meldingsplicht ingevoerd voor installateurs bij de eerste ingebruikname of het volledige onderhoud van een centraal stooktoestel. Dit moet de opvolging van deze bestaande verplichtingen en de communicatie en sensibilisering over de kenmerken van deze toestellen mogelijk maken.

Er wordt vanaf 1 januari 2023 ook een aansluitingspremie voorzien voor warmte-afnemers die aansluiten op een warmtenet.

Voor de erkende technicus verwarmingsaudit wordt voorzien om op verzoek de nodige info te verschaffen over de gehanteerde berekeningsmethodiek bij het uitvoeren van een verwarmingsaudit op een centraal stooktoestel met vaste brandstof.

Het ontwerpbesluit voert voor nieuwbouw met aanvraag van de omgevingsvergunning vanaf 1 januari 2023 ook specifieke voorwaarden aangaande technische installaties in, waarbij wordt voorzien in eisen aangaande een lage temperatuursafgiftesysteem zodat deze gebouwen klaar zijn voor aansluiting op duurzame warmte-opwekkers in de toekomst.

Daarnaast wordt de sloop- en heropbouwpremie verlengd tot 31 december 2023. Er wordt een nieuwe voorwaarde ingevoerd om de premie te kunnen aanvragen: het gebouw dat opnieuw wordt opgebouwd moet een E-peil van maximaal E24 halen.

Het ontwerpbesluit verruimt ook het aantal gevallen waarbij een EPC moet worden opgemaakt bij overdracht van een (niet-residentieel en residentieel) gebouw. Uit de praktijk bleek dat bij gebouwen die werden overgedragen bij notariële overdracht in volle eigendom het overdragen van een EPC niet altijd verplicht was (ruil, schenking, inbreng van bedrijfstak etc.), waardoor er praktische problemen rezen bij het vaststellen en uitvoeren van de renovatieverplichting. Het ontwerp werkt deze inconsistentie dan ook weg. Er wordt hierbij voorzien in een overgangsbepaling bij de inwerkingtreding waardoor de nieuwe regeling bij residentiële gebouwen voor het eerst van toepassing wordt op die dossiers waarbij de authentieke akte wordt verleden vanaf 1 mei 2023.

Ook wijzigt het ontwerpbesluit de geldigheidsduur van het EPC bouw voor niet-residentiële eenheden. De geldigheidsduur van het EPC-NR werd vastgesteld op 5 jaar, maar het EPC bouw voor een niet-residentiële eenheid kent nog altijd een geldigheidsduur van 10 jaar. Om zo snel mogelijk een accuraat (berekend) beeld te krijgen van de energieprestaties van deze gebouwen, wordt de geldigheidsduur van het EPC bouw beperkt tot 5 jaar.

Het ontwerpbesluit voorziet in een reeks wijzigingen met betrekking tot de Mijn VerbouwPremie en andere REG-premies:

- *de premie voor de aankoop en plaatsing van warmtepompboilers wordt retroactief vanaf 1 juli 2022 tot 31 december 2025 verhoogd van 450 naar 900 euro, beperkt tot 40% van de in aanmerking komende investeringskosten excl. Btw.*
- *de verhoogde dak- en buitenmuurisolatiepremie in combinatie met asbestverwijdering en de premie voor asbestverwijdering in combinatie met PV voor niet-verwarmde niet-residentiële gebouwen wordt verlengd voor investeringen met eindfacturen in 2023.*
- *woningen verhuurd door sociale verhuurkantoren worden vanaf 1 juli 2022 uitgesloten van de huur- en isolatiepremie omdat deze vanaf dan in aanmerking komen voor de hogere MijnVerbouwPremie (doelgroep 3).*
- *het ontwerpbesluit versoepelt ook de EPC-labelpremie, zodat nieuwe eigenaars steeds in aanmerking komen voor de premie ongeacht een eventueel al opgestarte voucher door een vorige eigenaar. Daarnaast komt iedere investeerder na afloop van de periode van 5 jaar van de voucher opnieuw in aanmerking voor de EPC-labelpremie mits voorlegging van een recent EPC (voor de renovatiewerken).*
- *ook voert het ontwerp van besluit een verregaande vereenvoudiging voor de vergoeding van uitbetaalde premies en voor de uitvoering van specifieke actieverplichtingen in, waarbij afgestapt wordt van een gedeeltelijke of volledige vergoeding voor specifieke actieverplichtingen en de mogelijke vergoeding jaarlijks zal worden vastgelegd door de minister, voor alle REG-openbaardienstverplichtingen samen.*
- *er wordt voor de premie na audit een maximale doorlooptijd tussen de twee stappen in de premiebehandeling ingevoerd. Tevens wordt de berekeningswijze van de REG-premie van transmissienetbeheerder Elia gelijkgetrokken met de reeds eerder uitgevoerde wijzigingen aan het regime van de premie na audit van Fluvius. Ook worden investeringen in warmtekrachtkoppeling uitgesloten van het toepassingsgebied van de premie.*
- *tevens wordt de batterijpremie met ingang van 1 april 2023 stopgezet. Dit houdt ook in dat de reeds besliste overdracht van de batterijpremie van het VEKA aan Fluvius die voor 1 januari 2023 gepland is niet zal doorgaan.*

Het ontwerpbesluit legt in navolging van artikel 12.5.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 vast welke gegevens in de nieuwe databank voor energiegebruik en energieproductie worden bijgehouden.

Het ontwerpbesluit wijzigt verschillende bepalingen aangaande de duurzaamheidscriteria waaraan moet voldaan worden om bij energetische toepassing van biomassa in aanmerking te komen voor aanvaardbare groenestroomcertificaten. De wijzigingen zijn noodzakelijk om conformiteit met de hernieuwbare energierichtlijn te garanderen.

Het ontwerpbesluit schaft ook de groenestroomcertificaten via een projectspecifieke bandingfactor bij zonne-energie af, maar neemt vanaf 1 januari 2023 alle PV-installaties, en dit ongeacht grootte, op in het callsysteem wind en zonne-energie. Ook worden een aantal andere kleine wijzigingen doorgevoerd aan de callsystemen voor groene warmte en wind/PV.

Voorts voert het ontwerpbesluit ook een bovengrens voor digitale gasmeters in.

Tot slot bevat het ontwerpbesluit overgangsbepalingen aangaande de noodkoop en het renteloos renovatiekrediet.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Omgeving

BELEIDSVELD: Energie

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het wetgevingstechnisch en taaladvies nr. 2022/237 werd op 24 juni 2022 bekomen.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd op 16 juni 2022 verkregen.

Het begrotingsakkoord werd op 4 juli 2022 verkregen.

Het akkoord van de minister van Bestuurszaken werd verkregen.

C. EERSTE PRINCIPIËLE GOEDKEURING

De Vlaamse Regering hechtte in vergadering van 8 juli 2022 haar eerste principiële goedkeuring¹ aan het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 betreffende het onderhoud en het nazicht van centrale stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen of voor de aanmaak van warm verbruikswater, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, en het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft diverse bepalingen inzake energie, en gelastte de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, om over het ontwerpbesluit het advies van de SERV, de Minaraad, de VREG en de VTC in te winnen binnen een termijn van dertig dagen. Daarnaast gelastte de Vlaamse Regering de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, om de nodige stappen te ondernemen om het ontwerp van besluit als technisch voorschrift aan te melden bij de Europese Commissie conform de bepalingen van richtlijn 2015/1535/EU.

De volgende adviezen werden vervolgens ingewonnen:

- De VREG gaf op 26 juli 2022 haar advies.
- De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) gaf bij brief van 29 augustus 2022 aan niet in te gaan op de adviesvraag.
- De VTC gaf op 15 september haar advies nr. 2022/067.
- De Minaraad gaf haar advies op 22 september 2022.

Het ontwerpbesluit werd op 18 juli 2022 meegedeeld aan de Europese Commissie, met toepassing van artikel 5 en 8, lid 1, van Richtlijn 2015/1535/EU van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij. De standstillperiode is ondertussen zonder opmerkingen verstreken.

D. TWEEDE PRINCIPIËLE GOEDKEURING

De Vlaamse Regering hechtte in vergadering van 21 oktober 2022 haar tweede principiële goedkeuring² aan het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 betreffende het onderhoud en het nazicht van centrale stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen of voor de aanmaak van warm verbruikswater, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, en het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft diverse bepalingen inzake energie, en gelastte de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, om over het ontwerpbesluit het advies van de Raad van State in te winnen binnen een termijn van dertig dagen.

¹ VR 2022 0807 DOC.0800

² VR 2022 2110 DOC.1125

2. BESPREKING VAN HET ADVIES NR. 72.413/3 VAN DE AFDELING WETGEVING VAN DE RAAD VAN STATE

Op 25 oktober 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme verzocht binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot 30 november 2022, een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering 'tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 betreffende het onderhoud en het nazicht van centrale stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen of voor de aanmaak van warm verbruikswater, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, en het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft diverse bepalingen inzake energie'. Bij wege van schrijven d.d. 17 november 2022 verleende de voormelde minister aan de Raad van State uitstel tot en met 30 november 2022. Op dit uitstel werd door de Raad niet ingegaan, en de Raad verleende haar advies nr. 72.413/3 op 22 november 2022.

De Raad van State maakte in haar advies de volgende opmerkingen:

- De Raad van State meent dat aangaande artikel 27 (de "PV-verplichting") van het ontwerpbesluit de adviesvraag onontvankelijk is omdat zij uitvoering geeft aan een voorstel van decreet³ dat op moment van de adviesverstrekking nog niet definitief is. Dat impliceert dat artikel 27 moet worden ondergebracht in een afzonderlijk ontwerp waarvoor pas op ontvankelijke wijze een adviesaanvraag kan worden ingediend van zodra het voormelde voorstel van decreet door de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement zal zijn aangenomen.

De houding van de Raad van State valt in deze te betreuren. Te meer daar er dient te worden vastgesteld dat de Raad in haar analyse niet ingaat op de expliciet in de rechtsgrondtabel vermelde alternatieve bestaande rechtsgrond uit artikel 7.7.2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009⁴ én dat het voormelde voorstel van decreet voor stemming in de plenaire vergadering stond geagendeerd op 23 november 2022 (de dag na het verstrekken van dit advies, maar wel een dag vóór het verstrijken van de reguliere adviestermijn en een volle week vóór het verstrijken van de verlengde adviestermijn van de Raad). Het voormelde voorstel van decreet werd inmiddels ook op 23 november 2022 effectief door het Vlaams Parlement aangenomen en werd inmiddels ook bekrachtigd door de Vlaamse Regering.

Dit niettegenstaande zal het door de Raad geïssueerde artikel 27 uit het ontwerpbesluit worden gelicht en zal de bepaling via een afzonderlijk ontwerp van besluit opnieuw ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd en vervolgens ter advies aan de Raad opnieuw worden voorgelegd.

- De Raad van State stelt dat de regeling in het ontworpen artikel 6.4.1/12 van het Energiebesluit van 19 november 2010 (artikel 26 van het ontwerp) kan worden beschouwd als een staatssteunregeling ten gunste van de elektriciteitsdistributienetbeheerders en dus in beginsel moet worden aangemeld bij de Europese Commissie overeenkomstig artikel 108, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna: VWEU), tenzij de ontworpen regeling een vergoeding inhoudt voor een dienst van algemeen economisch belang die kan

³ Voorstel van decreet van Andries GRYFFROY, Robrecht BOTHUYNE, Willem-Frederik SCHILTZ, Freya PERDAENS, Tinne ROMBOUTS en Wilfried VANDAELE tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat de verplichte installatie van fotovoltaïsche zonnepanelen op dakoppervlakten betreft, Parl. St. Vlaams Parlement (2021-2022), st. 1352, nr. 1.

⁴ *Voetnoot 1 van de geciteerde rechtsgrondtabel*: De Vlaamse Regering kan aan ondernemingen, niet-commerciële instellingen en publiekrechtelijke rechtspersonen verplichtingen opleggen om hen aan te zetten hun energiegebruik te rationaliseren en gebruik te maken van hernieuwbare energietechnologieën. De verplichtingen het uitvoeren van rendabele investeringen (zoals PV). De Vlaamse Regering kan voor een of meer van de voorgaande verplichtingen vrijstelling verlenen en/of de periodiciteit bepalen. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de rendabele investeringen.

worden ingepast in de voorwaarden vervat in het DAEB-besluit,⁵ zodat de ontworpen regeling op grond van artikel 3 van dat besluit van aanmelding is vrijgesteld.⁶ Er zal in dat geval wel over moeten worden gewaakt dat de grens voor steun van maximum 15 miljoen euro per jaar per elektriciteitsdistributienetbeheerder niet wordt overschreden. Indien dit toch zou gebeuren, moet de ontworpen bepaling alsnog worden aangemeld bij de Europese Commissie.

De Raad vergist zich echter in deze. De Europese Commissie heeft immers de Vlaamse overheid in 2021 laten weten dat de vergoedingen aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders uit artikel 6.4.1/12 van het Energiebesluit van 19 november 2010 (m.b.t. de REG-premieregelingen) niet moeten worden beschouwd als staatssteun aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders of als DAEB-steun. Wat betreft de vergoeding aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders voor de uitvoering van de REG-premieregelingen, ziet de Europese Commissie daarin twee elementen: i) de vergoeding die aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders wordt verstrekt voor de premies die de elektriciteitsdistributienetbeheerders zou uitkeren aan de eindbegunstigden; en ii) de vergoeding die de elektriciteitsdistributienetbeheerders zou ontvangen voor de administratieve uitvoering van de regeling.

- i) Wat het eerste element betreft, stelt de Europese Commissie dat er geen rekening moet worden gehouden met het bedrag aan premies dat door de elektriciteitsdistributienetbeheerders wordt uitgekeerd aan de uiteindelijke ontvangers. Aangezien de compensatie aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders voor de uitgekeerde premies achteraf en zonder rente plaatsvindt, zou die compensatie de elektriciteitsdistributienetbeheerders geen economisch voordeel opleveren en zou het dus geen staatssteun vormen.

Het administratief beheer en de vooruitbetaling van overheidssubsidies is geen economische activiteit. Het gaat niet om het aanbieden van producten of diensten op een markt. In wezen zijn deze activiteiten taken van openbaar bestuur, zelfs wanneer ze zijn gedelegeerd aan een entiteit die ook economische activiteiten heeft en, met betrekking tot die activiteiten, kwalificeert als een onderneming. Artikel 107, lid 1, van het Verdrag is immers niet van toepassing wanneer de staat handelt "door het uitoefenen van openbare macht" of wanneer openbare lichamen optreden "in hun hoedanigheid van openbaar gezag". Een lichaam kan worden geacht op te treden door het uitoefenen van openbare macht, wanneer de betrokken activiteit deel uitmaakt van de essentiële functies van de staat of naar haar aard, haar doel en de regels waaraan zij is onderworpen, daarmee samenhangt. Ook een taak van algemeen belang die wordt toevertrouwd aan een derde, of het nu een publieke of een private partij is, kan niet-economisch van aard zijn. Het relevante criterium om te beslissen of een activiteit niet-economisch van aard is, is daarom of de taak neerkomt op de uitoefening van staatsprerogatieven (Hv) C-343/95, *Diego Cali*, paragrafen 22-25; zie bijv. Beschikking van de Commissie van 20 September 2001, Denemarken: Taks-kortingen op donaties aan culturele instellingen (N 5/2005).)

Wat de aard van de activiteit betreft, heeft het Gerecht geoordeeld dat wanneer overheidsinstanties subsidies verlenen, dit de uitoefening van essentiële functies van de staat vormt die deel uitmaken van de prerogatieven van de staat. Het verlenen van subsidies kan dus niet als een economische activiteit worden beschouwd (Gerecht, Case T-156/04, *Electricité de France (EDF) v. Commissie*, ECLI:EU:T:2009:505, paras. 225-226). De overwogen subsidies kaderen in een ruimer fiscaal, milieu- en huisvestingsbeleid van de Vlaamse overheid. Hun doel is marktfalen (externaliteiten)

⁵ Besluit 2012/21/EU van de Commissie van 20 december 2011 'betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen'.

⁶ Zie in dit verband adv.RvS 72.324/3 van 17 oktober 2022 over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering 'tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft maatregelen naar aanleiding van de energiecrisis', opmerking 8.1. e.v.

aan te pakken om sociaal wenselijk gedrag aan te moedigen en doelstellingen van algemeen belang te bereiken die de markt alleen niet, of in ieder geval niet in dezelfde mate en/of met dezelfde snelheid zou kunnen waarmaken. Zoals hierboven reeds vermeld, moet de aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders toevertrouwde openbaredienstverplichting worden gezien tegen de achtergrond van de energiedoelstellingen op lange termijn van de Vlaamse Langetermijn renovatiestrategie voor gebouwen 2050, namelijk dat elk bestaand woongebouw even energiezuinig wordt als een energiezuinige nieuwbouwwoning met vergunningsaanvraag in 2015. Door deze diensten te leveren, dragen de elektriciteitsdistributienetbeheerders bij aan het behalen van de energiedoelstellingen op lange termijn.

Wil er sprake zijn van steun in de zin van artikel 107, lid 1, VWEU, dan moet de maatregel een voordeel verlenen aan de vermoedelijke begunstigde van de steun, d.w.z. hij moet leiden tot een verbetering van de economische en/of financiële positie van de begunstigde (Gerecht, Case T-425/04 etc., France Télécom v Commissie, ECLI:EU:T:2010:216, para. 231) die deze laatste zou niet kunnen verkrijgen in “normale marktomstandigheden” of de “gewone gang van zaken”. Dit is hier niet het geval. De maatregel legt de elektriciteitsdistributienetbeheerders eenzijdig een verwerkings- en betalingsverplichting op subsidies uit om woningen te renoveren en energiezuiniger te maken. De elektriciteitsdistributienetbeheerders moeten dan ook de uitbetaling van de subsidies voorschieten, om later door de Vlaamse Overheid terugbetaald te worden. De vergoeding kan maximaal het nominale bedrag van de uitgekeerde subsidies dekken, zonder rente noch vergoeding voor overheadkosten, personeelskosten enzovoort. Rekening houdend met inflatie en alternatieve kosten, zal de vergoeding de elektriciteitsdistributienetbeheerders dus ondercompenseren. In zoverre hieraan wordt voldaan betreft dit element geen staatsteun of DAEB-steun.

- ii) Wat het tweede element betreft, stelde de Europese Commissie vast dat de administratieve kosten (personeelskosten etc.) voor de behandeling van de subsidieaanvragen niet door de Vlaamse overheid worden gefinancierd maar gedeeltelijk gefinancierd uit de distributienettarieven. Deze tarieven zijn strikt kostengebaseerd. De Vlaamse energieregulator VREG moet erop toezien dat de distributienettarieven transparant zijn en efficiënte kosten weerspiegelen. De tariefmethodologie moet ook kruissubsidiëring tussen gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten uitsluiten en de netbeheerders stimuleren om hun efficiëntie voortdurend te verbeteren. Elke overcompensatie, of vergoeding voor inefficiënte kosten, is dus uitgesloten. Bijgevolg zou de maatregel de elektriciteitsdistributienetbeheerders, in plaats van een voordeel, een last opleggen die slechts gedeeltelijk door de staat zal worden gecompenseerd (“negatieve steun”), en die geen enkele normale onderneming vrijwillig zou aanvaarden, aangezien het economisch niet zinvol zou zijn om dit te doen.

De vergoeding die de elektriciteitsdistributienetbeheerders ontvangen voor al hun diensten is onderworpen is aan de tariefmethodologie. Voor de uitvoering van de regeling wordt aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders geen aanvullende vergoeding betaald, buiten hetgeen is bepaald in de tarieven. Die zijn op hun beurt gebaseerd op de diensten die de elektriciteitsdistributienetbeheerders als DNB levert en laten haar niet toe om haar bedrijfskostenbasis verder uit te breiden dan wat volgens de tarieven als effectieve operaties wordt beschouwd. De vergoeding van de elektriciteitsdistributienetbeheerders voor zijn diensten (element ii) hierboven) verschilt volgens de Europese Commissie niet in het scenario waarin het de regeling uitvoert van wat het zou krijgen in de scenario waarin het dit zou kunnen vermijden en zich alleen zou kunnen concentreren op zijn DNB-activiteiten. Op basis daarvan is de Europese Commissie van mening dat de elektriciteitsdistributienetbeheerders

geen selectief economisch voordeel ontvangen dankzij de uitvoering van de regeling. Daarom lijkt er geen sprake van staatssteun of zelfs maar een DAEB.

Het komt er dus op neer dat de DAEB-regeling middels artikel 6.4.1/12 van het Energiebesluit van 19 november 2010 indertijd n.a.v. een eerder advies van de Raad van State onterecht op de REG-premies van toepassing werd gemaakt. Via besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2012 werd artikel 6.4.12/1 dan ook vervangen en werden die bepalingen niet langer onderworpen aan besluit 2021/21/EU.

- De Raad van State maakte daarnaast ook een opmerking met betrekking tot de vormvereisten van het ontwerpbesluit. De Raad merkt daarbij op dat voor het ontwerpbesluit geen advies werd gevraagd aan de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA), maar enkel aan de Vlaamse Toezichtscommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC). De Raad verwijst daarbij naar het advies van 27 juni 2017 (advies 61.267/2/AV) waarin de afdeling wetgeving van de Raad van State in algemene vergadering uiteenzette dat het de GBA is die belast is met het toezicht op de naleving van de algemene regels inzake de verwerking van de persoonsgegevens, met inbegrip van de algemene regels die de federale overheid ter uitvoering van de AVG heeft vastgesteld. Daaronder valt volgens de Raad ook de bevoegdheid om, wat die regels betreft, advies te geven teneinde te voldoen aan de voormelde adviesverplichting. De Raad merkt daarbij steevast op dat, mocht een dubbele verplichte adviesverlening problematisch zijn in de ogen van de adviesaanvrager, het de aanvrager vrij staat een samenwerkingsakkoord te sluiten.

Aan dit advies van de Raad wordt geen gevolg gegeven. Volgens de Raad van State voorziet artikel 36, lid 4, van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG), gelezen in samenhang met artikel 57, lid 1, c), en overweging 96 ervan, in een verplichting om de toezichthoudende autoriteit, bedoeld in de wet van 3 december 2017 'tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit', te raadplegen bij het opstellen van een voorstel voor een door een nationaal parlement vast te stellen wetgevingsmaatregel, of een daarop gebaseerde regelgevingsmaatregel in verband met verwerking.

Ingevolge artikel 51, lid 1, van de AVG kan elke lidstaat echter één of meer onafhankelijke overheidsinstanties, verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van deze verordening, oprichten. Die adviserende instantie moet dus niet noodzakelijk de GBA zijn. Inmiddels werd bij artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer immers de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens opgericht. De Vlaamse toezichtcommissie (VTC) is een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid en is als toezichthoudende autoriteit voor de verwerking van persoonsgegevens in de zin van artikel 36, lid 4, van de AVG verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van de AVG door de instanties.

Sinds de bekendmaking van de aanstelling van de leden van de VTC door de Vlaamse Regering in het Belgisch Staatsblad d.d. 29 maart 2019, is de VTC ingevolge artikel 10/4, §1, van voornoemd decreet bevoegd om hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van het Vlaams Parlement of de Vlaamse Regering adviezen te verstrekken omtrent elke aangelegenheid met betrekking tot de verwerkingen van persoonsgegevens. Er moet aldus worden vastgesteld dat er in dit geval een advies is waarbij het ontwerp is getoetst aan de AVG, en dat voldaan is aan die voorwaarde van artikel 36 van de AVG.

- De Raad van State merkt op dat een delegatie aan een minister enkel betrekking kan hebben op bijkomstige of detailmatige aangelegenheden. Een delegatie aan een minister moet bovendien voldoende specifiek worden opgesteld, aangezien ze restrictief moet worden uitgelegd en niet kan worden aangevuld op basis van de algemene uitvoeringsbevoegdheid. De Raad meent dat twee delegaties geen doorgang zouden mogen vinden omdat ze volgens de Raad ofwel te algemeen en te weinig afgebakend zijn om toelaatbaar te kunnen worden

geacht, ofwel niet kunnen worden beschouwd als betrekking hebbend op aangelegenheden van bijkomstige of detailmatige aard. Die delegaties aan de minister zouden – dixit de Raad - enkel doorgang vinden als ze zodanig wordt herwerkt dat ze voldoende gespecificeerd zijn zodat ze daadwerkelijk betrekking hebben op bijkomstige of detailmatige aangelegenheden:

- de machtiging aan de Vlaamse minister bevoegd voor de energie (hierna: de minister) om de hoogte van de investeringssteun nader te bepalen “afhankelijk van de goedgekeurde interne rentevoet na belastingen” (ontworpen artikel 6.4.1/5/2, §4, derde lid, van het Energiebesluit van 19 november 2010 – artikel 23 van het ontwerp) en om nadere regels te bepalen en technische vereisten vast te leggen waaraan de werkzaamheden, producten en installaties, of de uitvoerders en aannemers van die werkzaamheden, producten en installaties moeten voldoen om in aanmerking te komen voor de investeringssteun (ontworpen artikel 6.4.1/5/2, §4, vijfde lid, van het Energiebesluit van 19 november 2010).
- de machtigingen aan de minister in het ontworpen artikel 7.19.1 van het Energiebesluit van 19 november 2010 (artikel 35 van het ontwerp, thans artikel 34 geworden) om nadere regels te bepalen en technische vereisten vast te leggen waaraan het warmtenet, de aansluiting of het afnamepunt voor thermische energie moeten voldoen om in aanmerking te komen voor de premie (paragraaf 1, tweede lid) en om op basis van “een cijfermatig onderbouwde evaluatie” te besluiten om het premiebedrag of het premieplafond voor toekomstige premieaanvragen gedurende het lopende jaar te verlagen (paragraaf 4, vierde lid).

Met dit advies kan niet worden ingestemd:

- De machtiging om nadere regels te bepalen en technische vereisten vast te leggen waaraan de werkzaamheden, producten en installaties, of de uitvoerders en aannemers van die werkzaamheden, producten en installaties moeten voldoen om in aanmerking te komen voor de investeringssteun (ontworpen artikel 6.4.1/5/2, §4, vijfde lid, van het Energiebesluit van 19 november 2010, is een delegatie die ook vandaag al expliciet zo bij aanverwante REG-premies in het Energiebesluit van 19 november 2010 is opgenomen (zie bijvoorbeeld in artikel 6.4.1/1, artikel 6.4.1/1/5, vijfde lid, artikel 6.4.1/5, achtste lid, enzovoort). Er is geen reden om wat betreft het ontworpen artikel 6.4.1/5/2, §4, vijfde lid een andere houding aan te nemen.
 - Ook de machtigingen aan de minister in het ontworpen artikel 7.19.1 van het Energiebesluit van 19 november 2010 (artikel 35 van het ontwerp) om nadere regels te bepalen en technische vereisten vast te leggen waaraan het warmtenet, de aansluiting of het afnamepunt voor thermische energie moeten voldoen om in aanmerking te komen voor de premie (paragraaf 1, tweede lid) en om op basis van “een cijfermatig onderbouwde evaluatie” te besluiten om het premiebedrag of het premieplafond voor toekomstige premieaanvragen gedurende het lopende jaar te verlagen (paragraaf 4, vierde lid), is in die zin niet zonder precedent. Zo was de mogelijkheid voor de minister om de premie te verlagen al vroeger voorzien bij de ZEV-premie (artikel 7.8.1), en is die thans voorzien bij de SHP (artikel 7.12.1, §3, tweede lid) en de batterijpremie (artikel 7.14.1, §4, vierde lid).
 - Wat de goedgekeurde interne rentevoet betreft: een gelijkaardige delegatie m.b.t. het bepalen van premiehoogte in verhouding tot de “terugverdientijd” was vroeger reeds opgenomen in artikel 6.4.1/5, §3 van het Energiebesluit van 19 november 2010, in de lezing voorafgaand aan de vervanging ervan bij het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2022. De huidige wijziging ligt dan ook in lijn met de reeds jarenlang voordien gehanteerde praktijk.
- De Raad van State maakte tevens de opmerking dat de wetsgeschiedenis van een bepaald artikel nog moet worden geüpdatet en dat in het artikel 60 (thans artikel 59 geworden) van het ontwerp wordt verwezen naar “de datum van inwerkingtreding van het besluit van XXXX”. Zoals de gemachtigde ambtenaar terecht verklaarde wordt daarmee verwezen naar het thans

voorliggende ontwerpbesluit waarvan de datum uiteraard nog niet is gekend en bij de definitieve goedkeuring nog moet worden ingevuld.

- De Raad van State stelt dat uit de wijzigingen van artikel 6.2/1.1 van het Energiebesluit van 19 november 2010 (bij artikel 14 van het ontwerp) en bijlage III/3 bij het Energiebesluit van 19 november 2010 (bij artikel 63 van het ontwerp, thans artikel 62 geworden) voortvloeit dat de parameterwaarden voor het berekenen van de onrendabele top verschillen naar gelang van de gebruikte technologie. Er zal volgens de Raad verantwoording moeten worden geboden in het licht van het gelijkheidsbeginsel om specifiek voor zonne-energie al vanaf het jaar 2023 een maximale bandingfactor van nul vast te stellen, in vergelijking met wind en biogas.

De verantwoording voor het op nul zetten van de maximale bandingfactor voor zon is gelegen in het feit dat het de bedoeling is om alle fotovoltaïsche zonne-energie vanaf 2023 deel te laten nemen aan het competitieve callsysteem uit titel VII, hoofdstuk XI van het Energiebesluit van 19 november 2010, waardoor de installaties die van deze technologie gebruik maken ondersteuning op een andere voet dan aan de hand van groenestroomcertificaten ondersteuning zullen ontvangen.

- De Raad van State meent dat het ontworpen artikel 6.4.1/1/4, §2, van het Energiebesluit van 19 november 2010 niet enkel een taalfout bevat, maar dat het tweede lid volgens haar geen zin heeft.

Hieruit blijkt dat de Raad duidelijk de voorwaarden en draagwijdte van de aanpassing van de labelpremie niet begrepen heeft. Als basisvoorwaarde om voor de labelpremie in aanmerking te komen, moet er voor een woning immers een energieprestatiecertificaat van na 1/1/2019 zijn waaruit blijkt dat het label E, F is, en een energieprestatiecertificaat dat maximaal vijf jaar later mag zijn opgemaakt en waaruit label C, B of A blijkt. Voor een wooneenheid moet het energieprestatiecertificaat bij de start label D, E of F zijn, en moet er vervolgens uiterlijk vijf jaar later een energieprestatiecertificaat met label A of B worden voorgelegd.

De logica van de labelpremie was verder dat degenen die in aanmerking komen voor de uitdovende de totaalrenovatiebonus niet in aanmerking komen voor de labelpremie. Dit wordt thans genuanceerd. Investeerders die voor 1 januari 2021 al minstens één investering, vermeld in artikel 6.4.1/1/3, met eindfacturen tot en met 31 december 2020 hebben gedaan en daarvoor een premie aanvragen, komen niet in aanmerking voor de labelpremie tenzij de termijn, vermeld in artikel 6.4.1/1/3, eerste lid is verstreken.

Als die termijn voor de totaalrenovatiebonus is verstreken dan moet het eerste energieprestatiecertificaat in het kader van de labelpremie echter dateren van na het verstrijken van de termijn, vermeld in artikel 6.4.1/1/3, eerste lid, waarbinnen de totaalrenovatiebonus geldig was. M.a.w. in dat geval mag het certificaat niet dateren vanaf 1 januari 2019, maar moet rekening worden gehouden met het verstrijken van de termijn van de totaalrenovatiebonus die later dan die voormelde datum zal zijn. Als die termijn bijvoorbeeld vervalt op 17 januari 2023, dan moet het eerste energieprestatiecertificaat in het kader van de labelpremie dateren van na die datum.

- De Raad van State merkt met betrekking tot artikel 25 op dat het toepassingsgebied en de voorwaarden van de artikelen 5.186 en volgende van het Besluit Vlaamse Codex Wonen en artikel 6.4.1/9 van het Energiebesluit van 19 november 2010 niet volledig op elkaar lijken aan te sluiten, waardoor volgens de Raad de vraag rijst of de voorwaarden van artikel 6.4.1/9 van het Energiebesluit van 19 november 2010 in bepaalde gevallen niet voordeliger zullen zijn voor het uitvoeren van werken aan woningen, wooneenheden en woongebouwen verhuurd door woonmaatschappijen. Het lijkt de Raad dan ook aangewezen om hetzij die twee regelingen beter op elkaar te laten aansluiten, hetzij de verantwoording voor de verschillende behandeling die ontstaat door de ontworpen uitsluiting, beter te verantwoorden in het licht van het gelijkheidsbeginsel. Gelet op het voorgaande wordt artikel 25 geherformuleerd.

- De Raad van State merkt op dat men in artikel 59 van het ontwerp (thans artikel 58 geworden) “vierentwintig maanden” moet schrijven in plaats van “24 maanden”. Hieraan wordt uitvoering gegeven.
- De Raad van State stelt dat aangaande artikel 61 van het ontwerp (thans artikel 60 geworden) m.b.t. het ontworpen artikel 12.3.34 van het Energiebesluit van 19 november 2010 niet is verantwoord waarom de (inmiddels zeer kort geworden) uiterste termijn voor de indiening van de aanvragen (31 december 2022) ongewijzigd wordt behouden. Het is volgens de Raad dan ook raadzaam om de uiterste datum voor de indiening van de aanvragen te verschuiven, zodat de betrokkenen voldoende tijd hebben om een aanvraag in te dienen.

Die maatregel betrof een overgangsmaatregel in het kader van de *Mijn VerbouwPremie*. Zoals in de eerdere nota aan de Vlaamse Regering werd vermeld, werd een overgangsbepaling verkeerdelijk opgeheven/overschreven, maar men is dit in de praktijk wel gewoon zo blijven toepassen. Ten einde opnieuw een juridische basis te creëren voor het verstrekken van die premies, wordt de oude overgangsmaatregel hersteld. Aangezien die maatregel oorspronkelijk ook eenzelfde termijn had, werd dit overgenomen. Het is immers niet de bedoeling om het toepassingsgebied te gaan uitbreiden t.o.v. de verkeerdelijk opgeheven maatregel, te meer daar men achter de schermen de verkeerdelijk opgeheven regel is blijven toepassen.

- De Raad van State wijst nog eens op de algemene problematiek van de tegenstelbaarheid van normen. De Vlaamse Regering is zich van dit probleem bewust, en heeft deze problematiek ook al in andere nota's besproken, maar aangezien de bevoegdheid aangaande de normalisatie conform de bijzondere wet tot hervorming der instellingen nog steeds een exclusief federale bevoegdheid vormt, moet een structurele oplossing hiervoor door de federale regering worden geboden.

Normalisatie behoort immers conform de BWHI nog steeds tot de federale bevoegdheden. Artikel VIII.2 van het Wetboek van economisch recht en Artikel 2 van het KB van 25 oktober 2004⁷ stellen dat de Staat en de andere publiekrechtelijke personen aan de door het Bureau voor Normalisatie gepubliceerde normen kunnen refereren, in besluiten, verordeningen, administratieve handelingen en bestekken door een eenvoudige verwijzing naar het indicatief van deze normen. Het is dan ook in vele beleidsdomeinen, waaronder het energierecht, gebruikelijk om in de regelgeving verwijzingen naar de NBN-normen op te nemen ten einde aan deze normen een reglementaire draagwijdte te geven. De huidige praktijk – dat sommige NBN-normen conform het KB van 25 oktober 2004 vervolgens via koninklijk besluit worden bekrachtigd⁸ – lijkt echter niet langer te voldoen aan de vereisten die de Raad van State in haar adviespraktijk opsomt. Een dergelijke bekrachtiging houdt immers geen integrale bekendmaking in, waardoor het probleem van de kenbaarheid en tegenstelbaarheid zich blijft stellen.

Een oplossing voor dit probleem dient echter op het federale niveau te worden geboden. Het alternatief – dat in het kader van het legistische gebruik van een specifieke norm die norm telkens integraal wordt overgenomen in de sectorale regelgevingen die er gebruik van maken – is in de praktijk echter weinig werkbaar.

Uit de praktijk vloeit thans voort dat telkens wanneer de Raad een dergelijk advies verstrekt, er wordt gerepliceerd dat het onmogelijk en onwenselijk is om in het geheel van sectorale regelgeving die gebruikmaakt van normen ad hoc maatregelen te nemen om tegemoet te

⁷ Koninklijk besluit van 25 oktober 2004 betreffende de uitvoeringsmodaliteiten van de normalisatieprogramma's evenals de bekrachtiging of registratie van normen

⁸ Zie bijv. het Koninklijk besluit van 3 april 2013 houdende bekrachtiging van Belgische normen uitgewerkt door het Bureau voor Normalisatie (NBN), *BS* 12 april 2013.

komen aan deze generieke opmerking van de Raad van State. De federale overheid zal daarom moeten worden gevraagd een horizontale oplossing voor deze problematiek uit te werken.⁹

Reeds in 2013 kaartte de toenmalige Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, daarom bij wege van schrijven d.d. 16 oktober 2013 dit probleem aan bij de toenmalig inhoudelijk bevoegde federale minister van economie. Via schrijven d.d. 3 februari 2014 repliceerde de bevoegde federale minister dat dit een kwestie betrof die een meer diepgaande reflectie verdient en dat daarom werd besloten om deze kwestie te laten behandelen op de volgende vergadering van de Hoge Raad voor Normalisatie, met het verzoek een uitvoerig gemotiveerd advies voor te bereiden. Op 21 november 2014 werd door de Hoge Raad een advies verstrekt:

De Hoge Raad is van oordeel dat het probleem van de kenbaarheid en de tegenstelbaarheid aan derden van de normen waarvan de toepassing door de reglementering verplicht wordt gesteld, zoals herhaaldelijk aangehaald door de Raad van State in zijn bemerkingsen, om oplossingen vraagt en in het bijzonder:

- betreffende de bekendmaking: de vorm van de bekendmaking van de Belgische normen in het Belgisch Staatsblad zou in de wet moeten bepaald worden om te beantwoorden aan art. 190 van de Grondwet voor wat de verplichte normen betreft;
- betreffende de kosteloosheid:
 - de kosteloze terbeschikkingstelling van de verplichte normen zal de verspreiding ervan onder de bestemmingen zeker en vast doen toenemen;
 - deze kosteloze terbeschikkingstelling geldt enkel voor de Belgische nationale normen, m.a.w. de normen waarop het Bureau voor Normalisatie het auteursrecht bezit, in tegenstelling tot de Belgische normen van buitenlandse, Europese of internationale herkomst, waarop een derde instelling of organisatie het auteursrecht bezit en waarvoor het Bureau voor Normalisatie een distributielicentie heeft, met of zonder reproductierecht;
 - het zou billijk zijn dat de wetgever hiervan de kosten draagt omdat hij geniet van de voordelen die verbonden zijn aan de verwijzing naar de normen in de reglementering en omdat hij ze niet moet opstellen noch onderhouden;
- betreffende de beschikbaarheid in het Nederlands: de tijdelijke onbeschikbaarheid van een Nederlandstalige versie van bepaalde normen waarvan de toepassing verplicht wordt gesteld door de reglementering, zou in de mate van het mogelijke moeten worden ingekort;
- betreffende de begeleidingsmaatregelen: in de toekomst zou elke verwijzing naar normen in de reglementering moeten beantwoorden aan de regels voor de goede praktijk, die worden opgenomen in een gids die onder alle regelgevende instanties moet verspreid worden en die hen ertoe aanzet:
 - de huidige reglementering te herzien;
 - te verwijzen naar normen waarvan de toepassing niet verplicht is maar waarvan de naleving een vermoeden van overeenstemming biedt met essentiële eisen bepaald in de reglementering;
 - de toepassing van de normen slechts uitzonderlijk verplicht te stellen en enkel wanneer het Bureau voor Normalisatie hierop het auteursrecht bezit;
 - niet te verwijzen naar normen waarvan de kenbaarheid in de voorgeschreven taal/talen niet verzekerd is.

De Hoge Raad stelde in haar advies de volgende acties voor:

- betreffende de bekendmaking: het is aangewezen om het Wetboek van economisch recht te wijzigen door een bepaling toe te voegen die vastlegt dat de bekendmaking van de Belgische normen in het Belgisch Staatsblad gebeurt door een eenvoudige vermelding van de referenties van deze normen (nummer, titel en editienummer) in de koninklijke besluiten voor

⁹ Zie bijv. Parl. St. Vlaams Parlement (2013-2014) stuk 2291-1, p. 10.

bekrachtiging en registratie van normen, in tegenstelling tot de bekendmaking van de integrale tekst;

- betreffende de kosteloosheid:

* het is aangewezen om de verplichte Belgische normen waarop het Bureau voor Normalisatie het auteursrecht bezit kosteloos ter beschikking te stellen;

* het is aangewezen om de overeenkomstige budgettaire gevolgen door te rekenen aan de overheidsinstanties die in hun reglementering verwijzen naar verplichte normen;

- betreffende de beschikbaarheid in het Nederlands: het is aangewezen dat het Bureau voor Normalisatie de uitvoering van zijn actieplan betreffende de vertaling in het Nederlands van een prioritaire normenlijst bespoedigt;

- betreffende de begeleidingsmaatregelen:

* het is aangewezen om de lijsten van de verplichte normen en van de reglementeringen die ernaar verwijzen op de site van het Bureau voor Normalisatie te publiceren en de actualisatie ervan te verzekeren;

* het is aangewezen om een gids voor het goede gebruik van normen in de reglementering uit te werken en onder alle regelgevende instanties te verspreiden.

Los van de wenselijkheid van sommige van die voorstellen van de Hoge Raad, dient te worden vastgesteld dat tot op heden dit probleem door de federale overheid echter nog niet werd opgelost.

Gelet op het gebrek aan evolutie in dit dossier werd deze problematiek deze legislatuur opnieuw bij het federale niveau aangekaart, maar tot op heden zonder goede afloop. Er dient wel te worden gewezen op het feit dat momenteel hieromtrent een wetsontwerp in de Kamer van Volksvertegenwoordigers is neergelegd zodat er thans wel een perspectief is dat op termijn deze problematiek op een horizontale wijze zal worden opgelost.¹⁰

- De Raad van State stelt dat aangezien de artikelen 18 en 22 van het ontwerp ertoe strekken om voordelen voor het verleden toe te kennen, de stellers van het ontwerp dan ook moeten nagaan of ook aan die bepalingen geen terugwerkende kracht moet worden verleend. Hiermee wordt rekening gehouden bij de eindredactie van het ontwerpbesluit.

3. WIJZIGINGEN AAN HET ONTWERPBESLUIT

Aan het ontwerpbesluit werden volgende wijzigingen aangebracht:

- De rechtsgronden in de AANHEF van het ontwerpbesluit worden aangepast. Er worden tevens een aantal kleinere wetgevingstechnische correcties aan het ontwerpbesluit aangebracht. Zo wordt in ARTIKEL 19, 1° er een verkeerde verwijzing gecorrigeerd, wordt in ARTIKEL 34 (voorheen artikel 35) en ARTIKEL 59 (voorheen 60) de wetshistoriek aangevuld
- ARTIKEL 5: in artikel 1.1.1, §2 van het Energiebesluit van 19 november 2010 wordt bijkomend een kleine wijziging aangebracht aan de definitie van het begrip “gebouw”.

¹⁰ Zie in dat verband artikel 20 van het door de Kamer van volksvertegenwoordigers op 22 september 2022 aangenomen wetsontwerp ‘houdende diverse bepalingen inzake Economie’ (Parl.St. Kamer 2021-22, nrs. 55-2742/007 en 55-2742/009), waarbij artikel VIII.2 van het Wetboek van economisch recht wordt aangevuld met een nieuw lid dat luidt als volgt: “De Staat en alle andere publiekrechtelijke personen kunnen de toepassing van een door het Bureau voor Normalisatie gepubliceerde norm of deel van een norm verplichten. Zij brengen het Bureau voor Normalisatie hiervan vooraf op de hoogte. De specifiek Belgische normen die verplicht worden gesteld, worden op de website van het Bureau voor Normalisatie raadpleegbaar gesteld volgens de door de Koning vastgestelde nadere regels, zonder de mogelijkheid om deze te downloaden of af te drukken. De andere normen die verplicht worden gesteld, worden kosteloos ter beschikking gesteld door de auteur van de reglementering op zodanige wijze dat de auteursrechten op die normen nageleefd worden. Als er een vertaling nodig is, kan het Bureau voor Normalisatie de kosten voor de vertaling van deze norm door een derde partij aan de regelgevende overheid factureren.” Zie daarover ook adv.RvS 71.335/1 van 18 mei 2022 over dat voorontwerp van wet, Parl.St. Kamer 2021-22, nr. 55-2742/001, 133-136 (opmerkingen 12.1 tot 12.6).

Met de wijziging in artikel 7.14.1 van het Energiebesluit die een premie-aanvraag per EAN vervangt door een mogelijke premie-aanvraag per gebouw is het immers de intentie om een gelijkaardige regeling te voorzien zoals nu ook geldt voor zonnepanelen. In het geval van verschillende gebouwen op een privé-distributienet (bijvoorbeeld wooneenheden in een bungalowpark) kan dan elk gebouw een premie aanvragen voor een thuisbatterij, zoals momenteel ook mogelijk is voor de plaatsing van een PV-installatie.

Voor de premie zonnepanelen is echter reeds een specifieke definitie geldig van gebouw (artikel 1.1.1, §2, 44°, c) van het Energiebesluit van 19 november 2010) om dit mogelijk te maken. Ook voor de thuisbatterijpremie wordt nu naar die definitie verwezen. Binnen één appartementsgebouw is het immers ook de bedoeling dat men per wooneenheid een premie kan aanvragen.

- ARTIKEL 7: in het ontworpen artikel 3.1.39 van het Energiebesluit van 19 november 2010 wordt aangaande de inhoud van de “netstudie” een verduidelijking aangebracht. De netstudie elektriciteit die door de elektriciteitsdistributienetbeheerder of de beheerder van het plaatselijk vervoersnet wordt uitgevoerd in het kader van bijkomende decentrale productie of injectie, vermeldt ook de onthaalcapaciteit injectie en het maximaal nog aansluitbaar injectievermogen op het aansluitingspunt in kwestie, dat kan aangesloten worden op het bestaande net rekening houdend met eerder aangevraagde netstudies voor andere relevante toegangspunten van andere afnemers waarvoor de offerte voor de aansluitwerken ondertekend of nog niet verlopen is. Uit “bestaand net” volgt voorts dat de zogenaamde “flexibele onthaalcapaciteit” bedoeld wordt, vermits “bestaand net” niet verwijst naar tijdelijke onbeschikbaarheid van netwerkcomponenten. Daarnaast houdt dit ook in dat er geen netverzwaring of ingrijpende maatregelen nodig zijn en de aansluitingskosten beperkt kunnen blijven.
- ARTIKEL 20: Het is de bedoeling om de totaalrenovatiebonus uit te faseren ten gunste van de labelpremie. Daarom is in artikel 6.4.1/1/4 van het Energiebesluit van 19 november 2010 reeds bepaald dat er geen nieuwe totaalrenovatiebonussen meer kunnen worden opgestart, maar dat lopende van toepassing blijven. Via dit besluit wordt het toepassingsgebied van de labelpremie enigszins aangepast zodat nieuwe eigenaars en eigenaars waarvan de termijn van de totaalrenovatiebonus reeds is verstreken ook in aanmerking komen voor de labelpremie. Wat betreft de afwikkeling van de totaalrenovatiebonus uit artikel 6.4.1/1/3 in verhouding tot de labelpremie uit artikel 6.4.1/1/4, wordt thans bijkomend bepaald dat in hoofde van een nieuwe eigenaar het recht op een reeds geactiveerde voucher in het kader van de totaalrenovatiebonus op het moment van de eigendomsoverdracht wordt beëindigd. De nieuwe eigenaar zal dan onder het toepassingsgebied vallen van de labelpremie. Als de oude eigenaar echter voorafgaand aan de eigendomsoverdracht nog investeringen heeft gedaan waarvoor de aanvraagtermijn van 24 maanden na de eigendomsoverdracht nog niet is verstreken, dan kan hij die voucher nog steeds valoriseren in het kader van de totaalrenovatiebonus.
- ARTIKEL 23: aan artikel 6.4.1/5/2, §3, vijfde en zevende lid van het Energiebesluit van 19 november 2010 met betrekking tot de verhoogde premie van 12 euro per m² dakoppervlakte voor de gelijktijdige investering in de verwijdering van de volledige asbesthoudende dakbedekking of het volledige asbesthoudend onderdak en de plaatsing van een nieuwe fotovoltaïsche installatie op het dak van een gebouw op de eigen site, wordt een bijkomende wijziging aangebracht zodat de premie, gelet op de verlening van het temporele toepassingsgebied, niet enkel aan de hand van een voorschotfactuur kan worden geactiveerd maar ook op basis van een eindfactuur.
- ARTIKEL 25: aan dit artikel, dat het artikel 6.4.1/9 van het Energiebesluit van 19 november 2010 wijzigt, worden twee aanpassingen doorgevoerd:

- Rekening houdende met de opmerking van de Raad van State wordt de bepaling die tot gevolg had dat woningen, wooneenheden en woongebouwen verhuurd door woonmaatschappijen niet in aanmerking kwamen voor de ondersteuning als bedoeld in artikel 6.4.1/9 van het Energiebesluit van 19 november 2010 geherformuleerd als *“In afwijking van het eerste lid komen verhuurders, vermeld in artikel 5.186, eerste lid, 8°, van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021, niet in aanmerking voor de ondersteuning als bedoeld in dit artikel.”*
- Er wordt bepaald dat in afwijking van artikel 6.4.1/9, eerste lid van het Energiebesluit van 19 november 2010 woningen, wooneenheden of woongebouwen waarvoor een premie is toegekend volgens artikel 6.4.1/1, eerste lid, 1°, 2°, 6° of volgens artikel 5.186 tot en met 5.194 van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021, niet in aanmerking komen voor een volledige trajectbegeleiding inclusief financiële ondersteuning als bedoeld in dit artikel 6.4.1/9.”. Door het invoeren van dit cumulverbod wordt een dubbele financiering vermeden tussen enerzijds de zogenaamde “HIP” en anderzijds de *Mijn VerbouwPremie*.
- ARTIKEL 27 met betrekking tot de PV-verplichting wordt omwille van het advies van de Raad van State geschrapt. Het schrappen van die bepalingen aangaande de PV-verplichting betreft echter een tijdelijk uitstel, maar geen afstel. Deze bepalingen zullen via een afzonderlijk ontwerp van besluit opnieuw ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd en vervolgens opnieuw ter advies aan de Raad van State worden voorgelegd.

Het schrappen van artikel 27 noopt voorts tot een vernummering van de rest van het ontwerpbesluit.

- ARTIKEL 58 (voorheen artikel 59): naar aanleiding van het advies van de Raad van State wordt “24 maanden” vervangen door het voluit geschreven “vierentwintig maanden”. Voorts werd vastgesteld dat het qua timemanagement beter zou zijn de overgangsmaatregel te verlengen naar zesendertig maanden.
- ARTIKEL 62 (voorheen artikel 63): ook de punten 3.1.8, 3.1.9 en 3.1.10 van bijlage III/3 van het Energiebesluit van 19 november 2010 hebben exclusief betrekking op de rekenmethodiek bij certificatensteun uit zonne-energie. Die bepalingen kunnen in het kader van het stopzetten van de certificatensteun bij zonne-energie en de overdracht van deze technologie naar het callsysteem uit artikel 7.11.1 e.v. zodoende ook met ingang van 1 januari 2023 worden opgeheven.
- ARTIKEL 71 (voorheen artikel 72): conform het advies van de Raad van State worden artikel 18 en artikel 22 toegevoegd aan de bepalingen die met terugwerkende kracht op 1 juli 2022 in werking treden.

4. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Er werden aan het ontwerpbesluit geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op de begroting van de Vlaamse overheid.

B. ESR-TOETS

Er werden aan het ontwerpbesluit geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op de ESR.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er werden aan het ontwerpbesluit geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er werden aan het ontwerpbesluit geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op de Lokale besturen. Het tijdelijk schrappen van de bepalingen aangaande de PV-verplichting in dit ontwerpbesluit betreft immers slechts een tijdelijk uitstel, maar geen afstel.

5. VERDER TRAJECT

Na de definitieve goedkeuring moet het besluit nog in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt. Bepaalde artikelen treden echter reeds in werking op 1 januari 2023, waarmee dus bij die bekendmaking rekening mee moet worden gehouden.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 betreffende het onderhoud en het nazicht van centrale stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen of voor de aanmaak van warm verbruikswater, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, en het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft diverse bepalingen inzake energie.

De Vlaamse minister van Handhaving en Justitie, Omgeving, Energie en Toerisme

Zuhal DEMIR

Bijlagen

1. Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 betreffende het onderhoud en het nazicht van centrale stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen of voor de aanmaak van warm verbruikswater, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, en het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft diverse bepalingen inzake energie;
2. Advies Raad van State nr. 72.413/3 d.d. 22 november 2022.